

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Maria 8
Telefon 6-30.

Minden évben

megismétlődik a kétes értékű színjáték. A színházi szezon elején nagy versenyfutás indul Bukarest felé s a színigazgató jelöltek megostromolják az illetékes köröket koncesszióért. Az értékes papirdarabbal kezükben azután nekiállanak „városokat szerezni”, amelyben művészetüket kifejt-hessék. Ez így rendben is van, ha már a színigazgatás nem lehet szabad foglalkozás. Annál sivárabb látvány azonban, ami ezután következik.

Minden licitálásnál és árverési hiénázásnál vadabb túlekedés indul meg, mindenről szó esik e napokban, csupán a lényegről: a színjátszás kultúrájáról és nivójának emeléséről senki sem beszél.

Az ujonnan felkent színigazgatók megkezdik a társulatok szervezését és programjuk elkészítését. Itt már izelítők kapunk a sirásból, amely egész éven át folytatódik az igazgatók, akik oly lelkesedéssel versenyt folytattak a koncessziókért, lesírják a színészek fizetését. Tehetik, a Színészegyesület 400 tagja közül 200 állás nélkül van, a legolcsóbb bérért is lehet színészt kapni, minthogy a színészeknek semmiféle komoly gazdasági szervezetük nincsen. Szóval az igazgatók, krétával a kezükben, bebizonyítják a színészeknek, hogy az előző évben is milliókat fizettek rá szegények az üzletre, drága volt az autó, drága a pezsgő, drága a hölgyek selyem alsóruhája, a szegény direktornak igazán annyira sem marad, hogy a színészt tisztességesen megfizesse, pedig majd megszakad a szíve.

Azután elkezdődnek az előadások. Az előzetes jelentések szerint a nagyérdemű közönség mindent fog kapni, ami igaz és nemes művészet. Tavaly nem lehetett, mert tetszik tudni, a rossz gazdasági helyzet... de az idén, hát azt meg kell nézni! És megismétlődik a vásári tinglitangli az orfeum-má alacsonyított színházakban, rossz darabok, még rosszabb előadásokban, miközben az igazgatók magyar nemzeti érzéseinkre appellálnak, zokognak, szavalnak, biznak, csak éppen hogy tisztességes színházat nem csinálnak. Megint jönnek azok a bizonyos „gazdasági nehézségek”, nagy vészkiáltások, hogy: „a közönség nem pártolja a magyar művészetet”, közben az igazgatók mindenesetre szépen tollasodnak az évek során át meggyűlt „deficittekből”.

Igazuk van, miért ne tollasodjanak? De akkor legalább ne sirjanak. Nem izléses dolog. A sirást engedjék át a színészeknek, meg — a közönségnek. Járjanak autón, igyanak pezsgőt, szivjának havamát, joguk van hozzá, — legyenek jó üzletemberek, de ne mondják, hogy ráfizetnek arra a fene nagy áldozatra, hogy ők „magyar kultúrát” csinálnak.

Ötszázra emelkedett a bukovinai árvizkatasztrófa áldozatainak száma

Ötvenezer ember a szabad ég alatt — Megkezdődött a segélyakció

(Csernovicz, szept. 6.) Az árvíz egyre tragikusabb méreteket ölt. Több jelentés szerint a katasztrófa áldozatainak száma több, mint ötszáz. A legtöbb áldozat Sorocamegyében van, ahol tegnap megismétlődött a borzalmas orkán, elpusztítva azt is, ami még megmaradt. Ijesztő látványt nyújtanak a megdagadt folyók, amelyek emberek és állatok hulláit, házbutorokat, házfedeleket, csüroket, szekereket, egész kazal gabonát és az emberi munka más romjait hurcolják hátukon.

Legalább ötvenezerre teszik azoknak a számát, akik a hűvös szeptemberi napokat és éjszakákat szabad ég alatt, mezőkön vagy a hegyekben kénytelenek tölteni, élelem és ruha nélkül. Igen sok család émmijét sem tudta megmenteni, leírhatatlan nyomor vigasztalan képeit mutatják a Bukovina és Besszarábia minden részében felütt szűkségtáborok.

A Fekete-tengeren számos hajó és halászhárka sorsáról nincsen hír. A vihar a tengeren is dühög.

Nem intézték el a kisebbségi iskolák nyilvánossági jogát

A Consiliul Permanent szabadságon van — Bizonytalan helyzetben indulnak a tanévnek a kisebbségi iskolák

(Bucuresti, szept. 6.) A Magyar Párt és az Averescu-kormány között létrejött választási paktum és politikai egyezmény pontjai között fontos helyen szerepelt az iskolák államségélye és nyilvánossági joga is, amelyekre nézve az Averescu-kormány írásos kötelezettséget vállalt. Az államségély megadásával együtt azonban a nyilvánossági jog kérdését is elszabotálták.

Munkatársunk érdeklődött a közokta-

tásügyi minisztériumban, mi van a négy kisebbségi tanintézetnek, a kolozsvári ref. leánygimnáziumnak, a zilahi kollégiumnak, s a szatmári és aradi liceumoknak nyilvánossági jogával. Azt a választ kaptuk, hogy a Consiliul Permanent szabadságon van és ezért nem foglalkozik senki a kérdéssel. A kisebbségi középiskolák tehát ismét teljes bizonytalanságban indulnak neki az új tanévnek.

Éles támadást intézett Balthazar püspök a magyarországi presbiterek kongresszusán „az idegen klerikálisok, jezsuiták és egyebek beözönlése és Róma politikája ellen”

(Budapest, szept. 6.) Ezertiz magyar református egyházközség kongresszusát tegnap nyitotta meg Balthazar püspök. Reggel a Calvin-téri templomban Balthazar püspök szárnyaló imádságot mondott. Azután következett a rövid prédikáció:

— Az Ur Jézus vigyázzon arra az egyház megalapításánál, hogy ne legyenek rendek, amelyek közül egyeseknek joguk van a mennyek országát zárni, vagy nyitni. A pápák nem arra valók, hogy uralkodjanak mások hitén, hanem, hogy szolgáljanak. Mi, kálvinisták, még ma is mostohagyermekéi és másodosztályú polgárai vagyunk ennek a hazának, pedig nemcsak a magyar történelem bíborlik őseink véréből, hanem a nemzeti megváltás apostolát most is mi adtuk ennek a hazának.

Az istentisztelet után százhusz református lelkes az egyszerű fekete Calvin-talárban és papi fővegben vonult a református teológiáról a Calvin-téri templomba, ahol a megjelent külföldi presbiterek számára angolnyelvű urvacsorai istentiszteletet tartottak.

Délben 12 órakor a Vigadó nagytermében, amelyet szorongásig megtöltött az egybegyűlt sokaság, Balthazar püspök megnyitotta az Országos Presbiteri Szövetség kongresszusát.

Puky Endre, a képviselőház alelnöke beszédében azt mondta, hogy a református egyháznak ismét teljesíteni kell régi hivatását a demokratikus társadalom kialakításában.

Az üdvözlések után Balthazar püspök állott föl szólásra:

— Voltának égető kérdéseink, amelyekről ez alkalommal meg kellene emlékeznünk. Ezek közül különösen

a felekezeti helyzet vigasztalan képe, középkori emlékek fölújulása,

a lélekhalászás tulkapásai, a családság eszközeinek foganatbavétele a vallási szolgálat helyett, a nemzetközi világhatalom veszedelmes kísérlete magyar alkotmány ellen, az uralkodó hazaszeregetnek veszedelmes kihasználása,

idegen nemzetközi klerikális elemeknek, jezsuitáknak és egyebeknek beözönlése,

a lélek hűségének megejtése a szegénység oldalán, jelszavakkal kendőzött belső hazugság: mindezek eltorzítják országunk képén a magyarságnak és a kereszténységnek jellemvonásait. Mussolini katolikus olaszságának rokonszenve, a pápai állam magyarellen politikájától eltekintve, igen fontos biztatás számunkra.

Utána Thiébaud neufehateli egyetemi tanár francia nyelvű kálvinista egyházközségek, Lang hallei professzor pedig a német kálvinisták nevében üdvözölte a kongresszust. A gyűlés közönsége különösen James Macdonald Webstert ünneplelte, aki magyarul is kitünően beszélt. Ravasz László püspök hosszabb beszédben fejtegette a magyar presbiter hivatását.

A kongresszust esti istentisztelet fejezte be a Vigadóban. A gyűlés után Balthazar püspök beszédeinek föltünést keltő kijelentései felől a következőket mondotta:

— Mai beszédeimnek olyan fájó sérelmek adtak aktualitást, amelyek régés-régen jegyzőkönyvekbe vannak foglaltva, de

ma a pápaság világhatalmi előtörése idején, százszorosan égetőek.

Régés-régen vártunk rá, hogy azokat a veszedelmeket, amelyek nemzetközi viszonylatban még mindig

egyenrangú félként szereplő pápaság hatalma és a jezsuiták üzemei révén fenyegetik a magyar alkotmányosságot,

végre egyszer katolikus ember mondja el, nehogy mindig felekezeti sérelmeket lássanak bennük. Polónyi Dezsőről mindenki tudja, hogy hithű katolikus és azt, amit ő előad, minden ép jogérzékű embernek magáévá kell tennie. Ha én nem tudtam volna, most ötöle tanultam volna meg mindezeket. Lehetetlen állapot az — fejezte be Balthazar — hogy a pápa Rómából a magyar kormány ellenére töltsön be főpapi statumokat és osztogasson Magyarországon egyházi javakat. Olyan helyzet ez, amelyet nem lehet és hiszem, hogy már nem is fogunk sokáig túrni...

A Kék Madár pilótáját megverték

(Páris, szept. 6.) A Kék Madár pilótáját, Givont, kudarcos visszatérése után a tömeg meplámdta, annyira bántalmazták, hogy jobbkörre eltört.

MAI PÉNZPIAC

Tegnap este a piac szilárdan zárult. Ma délelőtt lanyhábban indult 3140-es zürichi árukinálattal. Pénz 3135.

A nyitás ma a következő volt Zürichben: Berlin 12335, Amsterdam 20782 és fél, Newyork 51870, London 2521 egy-negyed, Páris 2033, Milano 2312 és fél, Prága 1537, Budapest 9077 és fél, Belgrád 913, Bukarest 320, Varsó 53, Bécs 7310.

A liberálisok ryöztek a bukovinai községi választásokon

(Csernovitz, szept. 6.) A községi választásokat tegnap tartották meg. Az eredmény a következő:

Buzaiban liberális párt 2772
nemzeti parasztpárt 1047.

Csernoviczban: polgári blokk 4278
külön liberális lista 3499.

A szociáldemokraták az összesszavazatok egyötödét kapták. A nemzeti parasztpárt 554 szavazatot nyert el. A polgári blokk listája is liberális színezetű.

Ujabb házkutatás a Hivatalos Lap panamá ügyében

(Bucuresti, szept. 6.) A Monitorul Oficial panamá ügyében a vizsgálóbíró tegnap házkutatást rendelt el Jonescu Victor aligazgató villájában, amely Tomescu telkén épült s amelybe hatmilliót fektetett be az aligazgató. A házkutatás alkalmával fontos okiratokat találtak, amelyeket lefoglaltak.

Nagy feltűnést keltett, hogy a rendőrség átkutatta a Mont Blanc gyárat is, amelynek Tomescu egyik főreszvényese volt. A gyár egész irattárát lefoglalták és átvizsgálását megkezdték.

Holnap lesz csak ítélet a Schultze-ügyben

(Cluj-Kolozsvár, szept. 6. A Mai Világ tudósítójától.) A Schultze-Misch-najewszky-pör mai tárgyalását reggel 9 órakor nyitotta meg Furnea dr. elnök. A vád és védbeszéd elhangzott az ügyben és így a reprimákra került a sor. Elsőnek a vád képviselője, Popescu ügyész beszélt.

Kijelenti, hogy utána nézett Misch-najewszky utlevélében és megállapította, hogy soha sem volt Berlinben és Párisban, hanem az egész mesét csak kitalálta. A továbbiakban sorra veszi a vád különböző pontjait, néhányat el ejtve közülük. Mindkettőre súlyos büntetés kiszabását kéri, továbbá azonnali hogy valaha is Románia területénvf kitoloncoltatásukat és megtiltani nekik, hogy valaha is Románia területére léphessenek.

Fejér Dezső dr. védő válaszol az ügyész beszédére. Elmondja, hogy az utlevél dolga téves adatokon alapszik. Az ügyész argumentumai — mondotta — nem helyénvalóak és erőltetettek.

Beszéde végén kéri Misch-najewszky teljes felmentését a vád és annak összes következményei alól.

Utána Giurgiu János dr. védő emelkedik szólásra, válaszolva hosszasan a tárgyalás „pszichozisát“.

A tárgyalás folyik. Ma délelőtt az utolsó szó jogán a két vádlott beszél, majd visszavonul a törvényszék, ítélethozatalra. Az ítélet előreláthatólag holnap délelőtt hirdeti ki az elnök.

Bratianu Vintila és Titulescu Londonba érkeznek

A kölcsönügy ismét többhónapos halasztást szenved

(London, szept. 6.) A Financial News jelenti, hogy Bratianu Vintila és Titulescu anapokban odaérkeznek, hogy az angol kölcsön ügyében tárgyalásokat folytassanak. A lap jelentése szerint a tárgyalások ismét el fognak húzódni, mert a kölcsönt ajánló csoport fontos változásokat óhajt Románia pénzügyi gazdálkodásában. A pénzcsoportnak ezenkívül összekötetése van a német pénzügyi körökkel is és azt kívánja,

hogy az angol kölcsönrel kapcsolatban rendezze Románia a Németország irányában fennálló pénzügyi vitás ügyeket is. Bratianu Vintila erre egyelőre nem mutat hajlandóságot, úgy, hogy többhónapos halasztásra van kilátás a kölcsönügyben. A Financial News egyébként elismeri, hogy Románia kereskedelmi mérlege kedvező és még kedvezőbbé volna tehető.

A legnagyobb román történettudós özvegye a népek testvériességeért akar élni

(Cluj-Kolozsvár, szept. 6. A Mai Világ tudósítójától.)

— Kegyelmes asszony, kolozsvári magyar lap részére óhajtanék nyilatkozatot.

Calalia Biria Xenopol kegyelmesasszony, A. Dimitriu Xenopolnak, a világhírű román történettudósnaak özvegye állott előttem: mellette Stanca Dominic doktor egyetemi magántanár, aki Erdélyen keresztül kalauzolta a nagyasszonyt.

Arad város díszpolgára

— Rimia — mondotta a kegyelmesasszony a bemutatkozásnál. Fekete ruhát visel az özülóhaju matróna, szeméből jóság és erő sugárzik. Utja felől érdeklődöm.

— Lippa fürdőn nyaraltam — mondja — majd Aradra mentem. Nagyon szívesen fogadtak, mivel évek óta a város díszpolgára vagyok. (A milliókat érő Xenopol könyvtárát az özvegy, tudós férje elhunytá után, az Amerikából érkező milliós ajánlatok ellenére sem adta el, hanem Arad városának ajándékozta.)

— Kolozsváron megtekintettem az etnográfiai múzeumot, többek között, amely nagyon megkapott, különösen ös-zékely és kalotaszegi antikvitásaival.

— Férje, a Mester zsenijéről valamit.

— Jóllesik hallani a Mester szót, — mondja mosolyogva. Husz évig volt férjem, de életemen keresztül mindig csak mesternek szólítottam. Mint minden zseni, husz órát dolgozott naponta. Munkájában csak akkor zavartatta magát, ha valaki hamisan zongorázott. Élete munkásságának gyümölcsét egyébként éppen most adom ki. A román nép története tizenöt vaskos kötetben megírva.

A román nép őseredetének magyarázója

A magyar olvasóközönség talán nem is igen ismeri Xenopol nevét. 1840-ben született, meghalt 1920-ban. Életében a francia akadémia rendes tagja, a londoni szociológiai társaság elnöke, a románainak pedig alelnöke volt. Problémája a román kultúra Savantjeinek karakterisztikuma: a román nép őseredete. Ebben a kérdésben harcol évek óta keresztül Rösler német történelem tudóssal, a román nép dákó-román eredetét bizonylva és hosszú időn keresztül vitában állott a magyar Hunfalvival is. Özvegye, Biria Xenopol neves írónő, Eminescu legszélesebb látókörű magyarázója. Utolsó éveit Maria királyné társaságában töltötte, mint annak legbensőbb tanácsadója.

— Óradnán ért őfelsége halálának megdöbbentő híre — mondja visszaemlékezve. — Az otáni római katolikus templom gyászistentiszteletén róttam le kegyeletem a nagy halott iránt. Anyyira mélyen érintett a halál híre, hogy a rekviem közben irtam életem legszebb versét őfelségéhez, a halott királyhoz.

„A testvériességet a szeretetet hirdetem“ ...

A további beszélgetés a szállodai apartement-ban hol románul, hol meg francia nyelven folyik.

— Miképpen vélekedett a Mester a magyar népről?

A nagyasszony a kérdést teljes egészében felfogta.

— Munkásságának mottója: a tudomány nem ismeri a fizikai és szellemi határokat. A lelki elkülönödést okozó válaszfalak lerombolása a tudomány kötelessége — mondotta — és a szent cél elérése a magasabb értelemben vett emberi boldogulás kritériuma.

A nagyasszony e szónál büszkén emeli fel a fejét.

— A „Mester“ ideológiájában élek én is, mert ő úgy tanított: a testvéries szeretetet hirdetem.

Stanca dr. egyébként utólag elmagyarázza, hogy a kegyelmesasszony a romániai jótékony mozgalmak vezetőegyenisége és életének nagyrészét az eszmékért folytatott munkában tölti el.

Tragédiák, amelyekről a Nagyasszony nem szólt

Terveire vonatkozólag röviden válaszol:

— Ujabb könyvet adok ki francia nyelven Eminescuról, a román nép legnagyobb költőjéről. A férjem hátramaradt kézíratait is nemsokára sajtó alá fogom rendezni.

Bucuszáskor kijelenti, hogy még el fog látogatni Kolozsvárra.

A nagyasszony egy utolsó versét is átadta, amelyet Maria királynéhez írt. — Egyesek azt az álhírt terjesztették — mondotta a vers áthajtása közben — hogy Maria királyné el akar utazni hosszabb időre az országból. Személyesen cáfolta meg a híreket és kijelentette, hogy soha sem hagyja el népét, amelyért élt és amelyért továbbra is küzdeni akar. Ebből az alkalomból írtam hozzá Asszonyi ragaszkodás és a királynői szeretet versét.

A sorok mély tragédiákat tükröznek vissza. A költőnő magába szívta az ország levegő sajátos aromáját. Első férje Gradowsky hereg, akinek édesapja a cári udvar arisztokráciájának neves tagja volt, s. m.

Köblös Elek kommunista vezért Ungváron letartóztatják

Valószínűleg átadják a román hatóságoknak

(Cluj-Kolozsvár, szept. 6.) A kassai lapok jelentése szerint az ungvári rendőrség letartóztatta Köblös Elek kommunista vezért, kit a román hatóságok hosszú idő óta köröznnek. A híradás szerint Köblös, ki a romániai kommunista mozgalom vezetője volt, álnév alatt bujkált hosszú időn keresztül Romániában. Majd Csehszlovákián és Lengyelországon keresztül Oroszországba szökött. Oroszországból való visszatérésekor fogta el az ungvári rendőrség. A román hatóságok megindítják a kiadatási eljárást.

SZÍNHÁZ - MOZI

A Magyar Színház heti műsora

Kedd: Nótás kapitány. (Farkas Lilly szerződétt tag bemutatkozásával, Kertész Manci és Szűcs László vendégjátékával. Napi bérlet 2. szám, B. Sorozatszám 7.)

Szerda: Az özönvíz. (2 számú bérlet. Sorozatszám 8.)

Csütörtök: Az özönvíz. (2-odszor. Napi bérlet 2. C. Sorozatszám 9.)

Péntek: A legkisebbik horváth lány. (Operette újdonság először. Premier bérlet 3. szám. Sorozatszám 10.)

Szombat: A legkisebbik horváth lány (Napi bérlet 3. szám A. Sorozatszám 11.)

Táray Ferenc kolozsvári fellépése. Táray Ferenc a hét folyamán kétszer vendég szerepel Kolozsváron: a Mohna Vanna és a Szokimondó asszonyság vezető szerepeiben fog fellépni.

Boross Géza és Kökény Ilona kabaré-társulatának vendégjátékai. A jövő hét műsorának vonzó szenzációja a Boross Géza és Kökény Ilona kabaré-társulatának vendég szereplése lesz.

Az óriások országútján. Pierre Benoit regényeit egymásután filmesítik meg. Bizonyossága ez annak, hogy kellenek a közönségnek. Kétségen kívül minden regénye tele van film-elemekkel, mozgással, akcióval, titokzatossággal és exotikummal. Mindenki emlékszik a Königmakra, Atlantisra, Libanon kastélyára, Jákob forrására. Most a híres írószági történet került sorra, Az óriások országútja. Az angol kormány kívánságára a film meséjét átvitték egy képzeletbeli országba, Mingreliába, de ez mit sem változtat azon, hogy a film az angol-ir testvérharc forradalmi levegőjét adja vissza. Látjuk az elnyomott ir nemzet elkeseredett szabadságházküzdelmét, amelyek végre is győzelemre vezettek. Jean Durand rendező rendkívül valószínűen adta vissza e harc összes részleteit és kiválasztotta a film céljaira Írország legszebb helyeit. A tenger hajjai mossák Az óriások országútját s a különös, romantikus, vad környezetben játszódik le korunknak leghatalmasabb napi küzdelme. A főszerepek: Armand Tallier, Jeanne Helbling és Janova asszony kipróbált kezeiben vannak.

Esőköppeney

Lei 850-től

Trench-Coats

Baglan lei 3500

M. NEUMANN

férfi és fiúruházárúháza Cluj, Fötér

Jobb világítás!
Több teljesítmény
Ügybarban.
Irodában.
Uzletben.
Uzemben.

az új
Tungsrám Diámpa
altal.
Vigasztunk az újformaral

A Família kenyérrel magas táperezénél fogva 25% megtakarítás érhető el

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy beszéltem egy hasonmásával a letartóztatott budapesti orvosnak...

— A Korniss doktorával?

— Igen, azaz, aki azt mondja, hogy lelki kísérletképpen zsarolt csupán... Az én itteni emberem is azt mondja, hogy csak kísérletképpen panamázik...

— Hogy hogy kísérletképpen?

— Hát úgy Pancser ur, hogy ha beválik, akkor tovább panamázik...

— És, ha nem válik?

— Hát leüli azt a háromvet, az úgy is beleszámit előmenetelébe...

— De a kormány intézkedése megnyugtató, hogy felülvizsgáltatja a tisztviselők takarékoskodási és telekkönyveit és behozzák a szigorú vagyon ellenőrzést...

— Igen, nagyon megnyugtató, mint mikor az újonnan kivett hónapos szobában felkiált az ifjú hölgy:

„Az Istenért, miféle állat az ottan?”

Mire a gazdaszöny megnyugtatója:

„Ne tessék félni, csak a sündisznót hoztam be a sok egér meg patkány miatt.”

— Szóval azt tetszik gondolni?

— Nézze Pancser ur, vannak dolgok, amiket az ember lenyel egyszerűen...

— És megis emészt?

— Igen, Pancser ur, szódabikarbóna az egész. Egy barátom a múlt héten temette az anyósát és szódabikarbónát dobott a sírba, a föld, szegény, könnyekben tudja megemészteni. Pancser ur, ha bármivel elégedetlen, nyeljen szódabikarbónát...

— Tetszett olvasni, hogy egy agronom mesélés érkezett és hásszal távozott?

— Nézze, Pancser ur, ebben semmi sincs. Lemondott a kneip kuráról. Ki kényszeríthet egy agronomot, hogy folyton kneipoljon?

— Inkább magára vessz egy olyan terhet, mint egy ház?

— És mondja Pancser ur, minél nagyobb lesz a nyomor, annál többen háznak. És tudja-e, hogy egyetlen agronom sem lehetne katonikus pap?

— Miért kérem?

— Mert mind házas ember már, Pancser ur és csak tartson soká a purifikáció, ebben is maradunk.

Rados & Co.

Festéknagykereskedés

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 21.

Telefon 692.

61.000
darab

szappan

kerül eladásra augusztus 31-től
szeptember 10-ig a

Rózsa Royal

drogeriában Cluj, Főter 26 sz. alatt

Egy vevő csak

6 darabig vásárolhat. Viszont

árusítóknek ugyanazok az árak mint

a nagykereskedésnek.

Figyelje az árakat!

Szeptember 14-én hét kerületben lesz pótválasztás

Megismétlődnek az általános választások manőverei

(Bucuresti, szept. 6. Saját tudósítónktól.) Az időszaki választásokra vonatkozó jelölések határideje lejárt. Az ellenzéki pártok jelöltjein kívül a liberális párt ugynevezett „független” jelölteket állított egyes helyeken. Az időszaki képviselő és szenátor választásokat szeptember 14-én tartják meg, amikor is Balti, Roman és Durostor megyék egy-egy képviselőt, Storjinet, Jassi, Fogaras és Dolch megyék egy-egy szenátort választanak. A bukaresti egyetem október 1-én választja meg szenátorát.

A dolji törvényszéknél 11 jelöltet kandidáltak. A jelöltek névsora a következő: I. Raducanu nemzeti parasztpárti, dr. Alex Daniel független liberális, Gh. Dumitrescu-Bumbesti független, Gh. Stefanescu Gaiseanu Lupu párti, Misu Paveliu független, Ilie Dragomirescu néppárti, Barbu Jonescu független liberá-

lis, dr. Gardareanu független liberális, Jon Isvoranu néppárti, Dinu Simion liberális és Losan Jorga-párti. A választás ebben a megyében rendkívül hevesnek ígérkezik.

Baltiban jelölték Cuza professzort is, akinek erős harcra kell majd megvívnia Mirtóval, a nemzeti parasztpárt jelöltjével és Sergiu Nitaval, a néppárt jelöltjével.

A durostori kerületben Petre Papacostea jelölésének elfogadásáról még nem döntött a törvényszék.

A többi megyékben a nemzeti parasztpárt és a néppárt jelöltjei veszik fel a harcot a „független” liberális jelöltekkel, akik a helyi hatóságok támogatását élvezik. Az ellenzéki lapok szerint az erőszakoskodások máris megkezdődtek, és a pótválasztás sem lesz kiülb, mint volt az általános.

A francia kormány Rakovszky visszahívását követeli

Párisban tovább folytatják a kommunistaellenes hadjáratot

(Páris, szept. 6.) A tegnapi minisztertanácsban heves jelenetek folytak le a kommunistaellenes hadjárat miatt. A kabinet azon tagjai nyertek tért, akik azonnali szakítást kívánnak Franciaország és Oroszország között.

Briand a kabinet kívánságára utasította Herbertte moszkvai francia követet, hogy jelentse be a szovjet kormánynál tiltakozását azért, mert azon a felhíváson, amelyben a harmadik internacionála a világ összes katonáit a vörös hadsereghez való testvéri szolidaritásra

hívja fel, Rakovszky követ aláírása is szerepel. Csieserin e miatt távirati dorgálást küldött Rakovszkynak és a moszkvai francia követ előtt is elítélőleg nyilatkozott eljárásáról. Azt hiszik, hogy Rakovszky emiatt önként megvált állásától, de a francia kormány is ragaszkodik visszahívásához.

A minisztertanács elhatározta, hogy a kommunistaellenes akciót erősen folytatja és rendszeresen megtisztítja tőlük Párist és környékét.

Kötél általi halálra ítélték a rablógyilkos katonát

A polgári és katonai büntetőtörvénykönyv összes deliktumait kimerítette

(Olmütz, szept. 6.) Tegnap fejezte be a hadbíróóság a többszörös rablógyilkossággal vádolt Lecián Márton büntetésének főtárgyalását. A bírósági teremben és az épület környékén megerősítették a rendőrök és a detektívek létszámát. A bíróság pontosan nyolc órákor jelent meg a teremben, röviddel később pedig a fegyőrök bevezették Lecián Márton, aki körülnézett és aztán nyugodtan leült. A következő percben felállt helyéről a bíróság elnöke, dr. Prikril ezredes és a köztársaság nevében felolvasta az ítéletet. Először is konstataálja, hogy Leciánt néhány kisebb deliktumra vonatkozólag felfelték, azután pedig felolvasta azokat a büntetéseket, amelyekben bűnösnek találta őt a bíróság és amelyek a következőképpen vannak kvalifikálva: békében elkövetett régezszeres és háromszor ismételt dezertálás büntette, nyilvános erőszakoskodás többszörös büntette, többszörös veszélyes fenyegetés és zsarolás büntette, a szolgálati fegyelem megszegésének többszörös büntette egybekötve a feljebbvalókkal szemben elkövetett gyilkossági kísérlettel, a szolgálati előírások benemartatásának büntette, iparszerű sorozatos lopások büntette, gyilkosság büntette és többszörös gyilkossági kísérlet büntette, a katonai örrel

való esabítás büntette, idegen vagyon rosszakaratu megrongálásának büntette és egy kihágás, amelyet tiltott fegyverviseléssel követett el Lecián. Mindezekért a bíróság Lecián Mártont kötéltálati halálra, a hadsereg kötéltékéből való kizárásra, választójogának és valamennyi polgári jogainak teljes elvesztésére ítéli.

Az ítélet felolvasásánál Lecián teljesen nyugodtan, felemelt fővel állt, csak a büntetés kimondása alkalmával remegött meg egész testében és roskadt magába. Később azonban, amikor az ítélet indokolását olvasták föl, ami egész fél egy óráig tartott és amelynek folyamán Lecián megint leülhetett, ismét megnyugodott. Amikor aztán a bíróság az indoklás felolvasásánál Stuchly és Maresik esendőrmesterek meggyilkolásához érkezett, Lecián lehorgasztotta fejét és sokáig maradt ebben a pozícióban.

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy elfogadja-e a büntetést, Lecián csendesen és nyugodtan így válaszolt: „Elfogadom, de kegyelmet kérek.” A tárgyalás befejeződött és a bíróság elvonult, hogy arról döntsön, kegyelemre ajánlja-e Leciánt, vagy sem. Lecián halotthalványan, két fegyőr között hagyta el a termet. Szokott, cinikus mosolya eltűnt az ajkáról.

SPORTVILÁG

Ma ülést tart a futballszakosztály. Hosszabb nyári szünet után a kolozsvári CR futballszakosztálya ma este ülést tart, amelynek legfontosabb tárgya a bajnokságra beérkezett nevezések felbontása és az új bajnoki beosztás elkészítése lesz, ezzel kapcsolatban pedig valószínűleg a sorsolás is. Felhívjuk a szakosztály figyelmét a tavaszi szezonra egy nagy mulasztására, amelyet most sem szabad megismételni. Az ifjúsági bajnokságról van szó, amelyet a múlt szezonban egyszerűen elszáraztattak, mert az ifjúsági szakosztály munkaképtelenség bizonyult. Ha nem találunk megfelelő munkacsoportot az ifjúsági ügyek vezetésére, úgy vegye ezt is a kezébe a szeniorok futballszakosztálya, de semmiesetre sem szabad magára hagyni a dolgokat. Utánpótlás szempontjából, az új generáció ambíciójának fokozása és ébrentartása végett feltétlenül szükséges az ifjúsági bajnokság és annak mindvégig komoly lebonyolítása. — Egyébként kíváncsian várjuk, mely egyesületek neveztek be a vidékről és hogyan fogják megoldani ezt az évek óta húzódo problémát, ha ugyan egyáltalán meg fogják oldani.

Érdekes külföldi eredmények. Bécs. Rapid—BAC 5:1 (2:1), Wacker—Admira 0:0, Hakoah—Simmering 2:1 (0:0) WSC—Hertha 4:2 (2:1), Vienna—Slovan 1:1 (1:1). Prága. Slavia—Victoria Zizkov 2:2, Debreceen: Attila—Boeskey 2:1 (1:1). Szeged: Bástya—Vasas 6:1 (3:0). Brünn. Csehszlovákia—Olaszország atlétikai verseny 58 és fél:57 és fél. Egyenlő felek izgalmas küzdelme mindvégig. London. Arsenal—Sheffield United 6:1, Birmingham—Manchester United 0:0, Bolton Wanderers—Blackburn Rovers 3:1, Bury—Burley 3:2, Leicester City—Sunderland 3:3, Liverpool—Aston Villa 0:0, Middlesbrough—Everton 4:2, Newcastle United—Tottenham Hotspur 4:1, Portsmouth—Derby County 2:2, Sheffield Wednesday—Cardiff City 3:3.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Állatkeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Ügynökök 2000 lei kaucióval rendelkeznek, magas jutalékra felvételeik. Ajánlatokat a Mai Világ dési fiókiadóhivatala továbbítja. Hunyadi-utca 2.

Eladó sürgősen egy rövid bécs zongora. Str. Horea (Csaba-u.) 41.

Perfekt román magyar gépiró, levelező esti órákra ügyvédi állást keres. „Kisegítő” jelige a kiadóba.

Ügyes szorgalmas kertész falu gazdasághoz újonnan létesítendő keresk kertészethez haszonrészesedés mellett felvétetik. Cím a kiadóban.

Két szolid urleány teljes ellátást kaphat családnál. Cím a kiadóban.

Tanult villany- és rádiószerező szakmában alkalmaz „Constructio” mérnöki iroda P. Unirii 6.

Menyasszonyok, vőlegények szerencsések lesztek, ha egyszer és jegygyűrűt Markovitsól vesztek. Cluj, Fő-ter 6.

Megjöttek! Legújabb divatu női télikabát modellek, az olcsóságról közismert Park áruházba, Cluj Malom-u. 6. ahol a legelőnyösebb feltételek mellett vásárolhat, ugyanott férfi-, női- és gyermekruha nagy választékban.

A könyvpiac szenzációja „A fejedelmi ház vagy Klárika, a halálraítélt mánás leánya” egyszerű történelmi regény János Zsigmond erdélyi fejedelem korából. Eddig 50 füzet jelent meg. Az egész mű 80 füzet. Egy füzet 3 lej. Kapható minden újságárusító helyen. Kiadja Polonyi Albert Cluj.